

ved, hvordan det gik til. Landbrugsministeren forlangte at faa Kreditforeningerne ind, fordi han var under Pres af Finansministeren, ellers havde han heller ikke ønsket at faa dem ind. Og for at faa Loven gennemført, gik vi da ind paa det. Finansministeren frygtede for, at Fordringerne til Statskassen skulde blive for store. Kunde imidlertid Finansministeren komme til Forstaaelse af, at Statskassens Midler vare i Stand til at dække Udgifterne enten ved Optagelse af ny Laan eller ved sit Overskud, tænker jeg, det ærede Medlem ikke har noget imod, at dette Lovforslag bliver et dødt Bogstav. Det ærede Medlem vil sikkert kunne forstaa, at det vilde være billigere for Statskassen at ordne Sagen direkte i Stedet for indirekte igennem Kreditforeningerne. Der er ingen Grund for Statskassen til, for at skaffe Kreditforeningerne noget at bestille, at udsætte sig for Tab. Den ene af Husmandskreditforeningerne har jo ogsaa nok at bestille foreløbig.

N. Pedersen: Naar det ærede Medlem for Assens (Berntsen) forundrede sig over, at vi ønskede, at denne Lov skulde blive et dødt Bogstav, skønt den er en naturlig Følge af det Lovforslag, som blev vedtaget i Fjor, skal jeg straks gøre opmærksom paa, at hele Udvalget i Fjor kun gik modstræbende med til Bestemmelsen i § 11 i Loven af 22. April 1904. Deraf vil det ærede Medlem maaske kunne forstaa, at vi kunne se noget anderledes paa Sagen nu. Vi erkende, at dette Lovforslag maatte komme, men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at de finansielle Forhold ere noget anderledes i Aar end i Fjor, og at Statskassen dog maaske nu kunde se Udvej til at skaffe de Midler til Veje i Laanefonden, som ere nødvendige for at opfylde Laanefondens Forpligtelser overfor de forskellige Formaal, hvortil Pengene skulle anvendes. Derfor forekommer det mig, at Stillingen er noget anderledes, end den var i Fjor, og der er derfor maaske nu mindre Grund til at benytte denne Ordning, som aabenbart vil blive Statskassen betydelig dyrere, end hvis den selv udredede Pengene ved at give Laanefonden Midler dertil.

Berntsen: I Fjor, da vi behandlede Statshusmandsloven her i Tinget, gjorde jeg ved Sagens sidste Behandling udtrykkelig opmærksom paa det vanskelige ved at ordne Forholdet saaledes, som det forudsattes i den nævnte Lov, men min Anke

i saa Henseende var kun en Røst i Ørkenen. Man vedtog Loven i den Skikkelse, den nu har, og saaledes som Loven blev affattet, forudsætter den det Forslag, som her foreligger. Det kan ingen af de Herrer komme bort fra.

Naar det ærede Medlem fra Bælum (J. H. Jensen) udtalte, at man ikke skulde vedtage denne Lov blot for at give den ene Kreditforening noget at bestille, medens den anden havde nok at bestille i Forvejen, kan jeg oplyse det ærede Medlem om, at begge Husmandskreditforeningerne have nok at bestille uden denne Lov. De ere begge i en meget glædelig Fremgang. Men det er en Selvfølge, at naar Rigsdagen vedtager en saadan Lov, som forudsætter en Overenskomst mellem Ministeriet og Kreditforeningerne, ville begge disse Kreditforeningers Bestyrelse paa Grund af det særlige Forhold, hvori de staa til Staten og Statsmagten i det hele taget, strække sig saa vidt som muligt for at imødekomme de Krav, der stilles fra Regeringens og Lovgivningsmagtens Side. Det have vi gjort fra Østifternes Husmandskreditforenings Side, og de Herrer fra den jyske Kreditforenings Side have ogsaa gjort det. Jeg taler derfor ikke for denne Lov, for at min Kreditforening skal faa noget at bestille. Den har heldigvis nok i Forvejen og sætter ikke særlig Pris paa i den Forstand at komme i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag. Det er en Selvfølge, at naar Rigsdagen vedtager denne Lov, skulle vi fra vor Side være villige til at gøre, hvad vi kunne for paa bedste Maade at administrere de Summer, her bliver Tale om at administrere. Jeg anbefaler derfor Lovforslagets videre Fremme, og jeg gentager, at naar man endelig vedtager en Lov, skal man vedtage den med det for Øje, at den ikke skal være et dødt Bogstav, men man skal paa bedste Maade se at føre Loven ud i Livet. Man skal overhovedet ikke give Love, der skulle gaa i Papirkurven eller staa som et dødt Bogstav. Det forekommer mig ikke os værdigt.

J. Jensen (Aalborg Amts 1ste Valgekreds): Det ærede Medlem, som nu talte, har selvfølgelig Ret i, at Forudsætningen i sin Tid var, at vi, da Statskassen ikke antoges at kunne skaffe disse Midler i saa stor Udstrækning, som man fra alle Sider gerne ønskede, skulde gaa til Husmandskreditforeningerne. Bagefter viste det sig alligevel, at Statskassen, uden at gaa til Husmandskreditforeningerne, kunde skaffe disse Midler, og hvorfor skulde man saa